

ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΣΗΜΑΤΑΡΙΟΥ

PROJECT Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

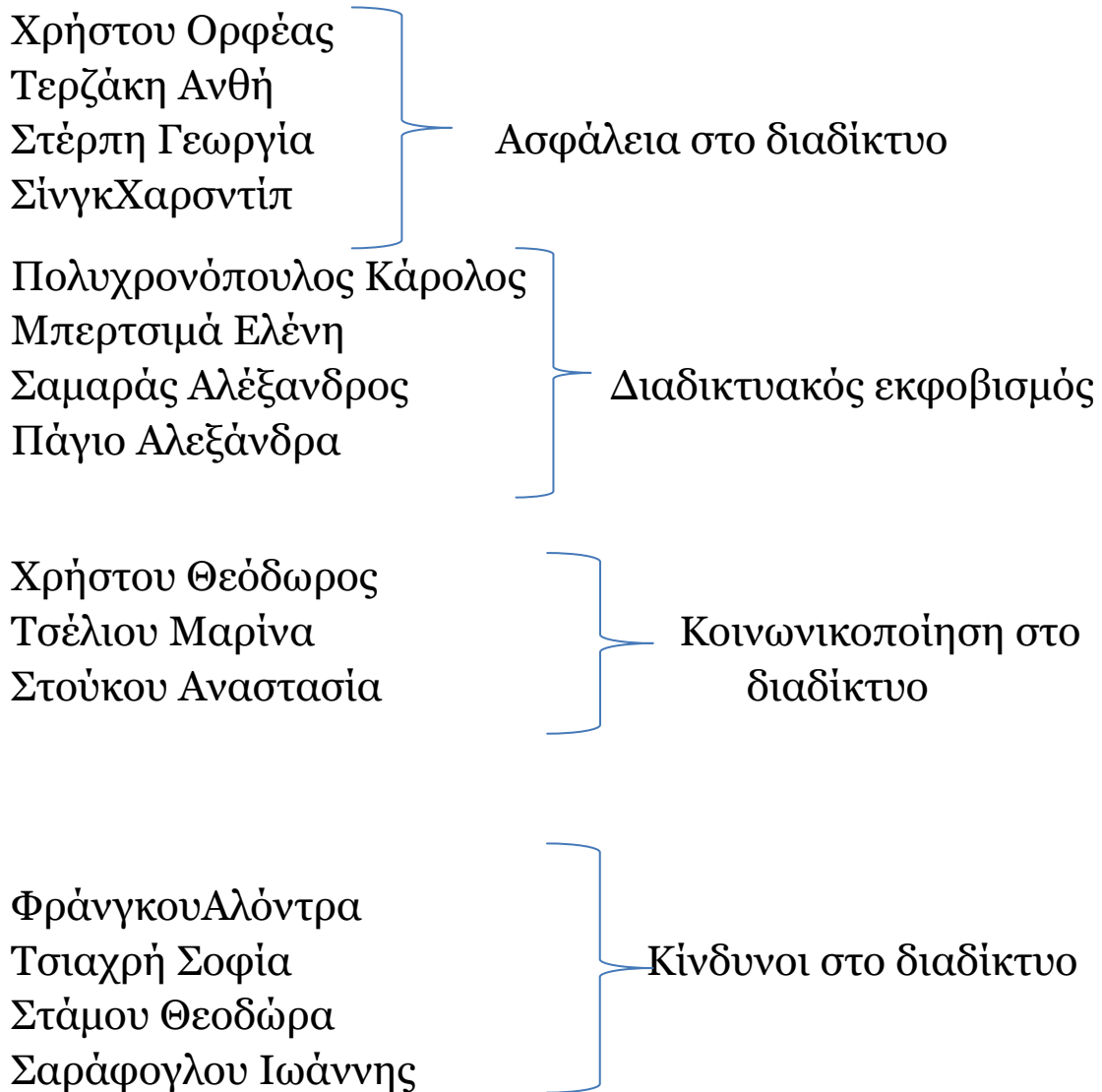
Καθηγητής: Χρήστου Χρήστος

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ : 2017-2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κοινωνικοποίηση στο διαδίκτυοσελ.3-11
Κίνδυνοι από την χρήση του διαδικτύουσελ. 12-17
Διαδικτυακός εκφοβισμόςσελ. 18-23
Ασφάλεια στο διαδίκτυοσελ.23-32
Βιβλιογραφίασελ. 33

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ :

Κοινωνικοποίηση και διαδίκτυο

Πως μπορούμε να κοινωνικοποιηθούμε μέσω του διαδικτύου:

Μέσω διαδικτύου μπορεί να υπάρξει ένα είδος κοινωνικοποίησης μέσα από τις καθημερινές συνομιλίες στις διάφορες ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης. Βέβαια αυτού του είδους η κοινωνικοποίηση δεν είναι άμεση όπως η πρόσωπο με πρόσωπο, όμως δίνεται η δυνατότητα στους χρήστες να επικοινωνήσουν με άλλους χρήστες και να ανταλλάσσουν απόψεις, να πουν τα νέα τους και γενικότερα να υπάρξει κοινωνική αλληλεπίδραση. Οπότε και μέσα από τον υπολογιστή μπορούμε να μιλάμε για κάποιου είδους κοινωνικοποίηση. Φαίνεται πως τώρα το Ιντερνετ βοηθά στην αύξηση και τη διατήρηση κοινωνικών σχέσεων. Η εξάπλωση του Ιντερνετ στα περισσότερα σπίτια, καθώς και ο συνεχής πολλαπλασιασμός ιστοσελίδων κοινωνικών σχέσεων έχουν μετατρέψει το Ιντερνετ σε ένα εργαλείο κοινωνικών επαφών.

Μέσα από το Ιντερνετ μπορεί κάποιος να διατηρήσει την επικοινωνία με φίλους και συγγενείς που μένουν μακριά, αλλά και να επανασυνδεθεί με παλιούς φίλους, συμμαθητές ή συμφοιτητές. Επιπλέον, μπορεί να γνωρίσει καινούργια άτομα με κοινά ενδιαφέροντα, κοινούς προβληματισμούς. Να κάνει καινούργιες φιλίες, προσωπικές σχέσεις, αλλά και απλές κοινωνικές επαφές. Συχνά οι διαδικτυακές αυτές σχέσεις παίρνουν μορφή και συνεχίζουν πέρα από τα σύνορα του Διαδικτύου.

Αυτοί που φαίνεται πως επωφελούνται περισσότερο από τις κοινωνικές δυνατότητες του Ιντερνετ είναι άνθρωποι που είναι εξωστρεφείς και κοινωνικά δικτυωμένοι. Οι εσωστρεφείς όμως, δηλαδή αυτοί που είναι πιο «κλειστοί», δεν εκμεταλλεύονται το Ιντερνετ για να διευρύνουν τον κοινωνικό τους κύκλο. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει πως το Ιντερνετ συμβάλλει στην απομόνωση των πιο «κλειστών» ανθρώπων, αλλά απλά δεν τους βοηθά να κοινωνικοποιηθούν περισσότερο.

Η συντήρηση και η ανάπτυξη των φιλικών σχέσεων των εφήβων, ολοκληρώνεται και επιτυγχάνεται από την επικοινωνία τους μέσω διαδικτύου. Το διαδίκτυο, με τις απεριόριστες πιθανότητες, προσφέρει στους έφηβους μια αδιέξοδο να καλύψουν τις όποιες δυσκολίες αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητα τους (σχέσεις με γονείς, ερωτικές σχέσεις, προβλήματα με το σχολείο). Έρευνες ανά τον κόσμο έχουν υποδείξει ότι η προσκόλληση με το διαδίκτυο, με στόχο την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων αποτελεί μια υπάρχουσα πραγματικότητα, η οποία εντοπίζεται κυρίως στον εφηβικό πληθυσμό. Το διαδίκτυο τους προσφέρει μια διαφυγή από την πιεστική και αγχώδη καθημερινότητα και μια ευκαιρία να κοινωνικοποιηθούν χωρίς να κινδυνεύουν από την απόρριψη, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να παρουσιάσουν ότι εικόνα του εαυτού τους επιθυμούν.

Οι κύριες ενασχολήσεις φαίνεται να είναι τα διαδικτυακά παιχνίδια, δίνουν τη δυνατότητα στους εφήβους να διαμορφώνουν το χαρακτήρα τους όπως επιθυμούν και να ζουν σε μια ειδυλλιακή πραγματικότητα όπου είναι ήρωες και εκτελούν ηρωικές αποστολές (αυτό μπορεί να παρατηρηθεί και σε πιο μικρές ηλικίες). Τα διαδικτυακά παιχνίδια δεν είναι εγγενώς αρνητικά. Ο αντίκτυπος που θα έχουν στο παιδί, τον έφηβο, ή ακόμα και τον ενήλικα, εξαρτάται από τη συνετή και υπεύθυνη χρήση και την ενημέρωση των οικείων του ανήλικου για αυτά και τη δυνατότητα διακριτικής παρακολούθησης που χρειάζεται.

Όταν κάποιος "σερφάρει" στο διαδίκτυο νιώθει ελεύθερος καθώς έχει την δυνατότητα να εκφράζει ελεύθερα τις απόψεις του χωρίς να φοβάται την λογοκρισία.

Αρνητική επίδραση του διαδικτύου στην κοινωνικοποίηση:

• **Η παραπληροφόρηση:**

Το Διαδίκτυο παρέχει ανεξάντλητους πόρους και ευκαιρίες μάθησης. Όμως, περιέχει, και πάρα πολλές πληροφορίες που μπορεί να μην είναι ούτε ωφέλιμες ούτε αξιόπιστες. Καθώς ο καθένας μπορεί να δημοσιεύσει σχόλια ή πληροφορίες στο Διαδίκτυο, οι χρήστες θα πρέπει να αναπτύξουν ικανότητες κριτικής σκέψης, ώστε να κρίνουν την ακρίβεια των πληροφοριών αυτών. Να ελέγχουν, να αμφισβητούν και να διασταυρώνουν όσα βλέπουν στο διαδίκτυο. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα παιδιά, που συνήθως πιστεύουν πως “Εάν είναι στο Διαδίκτυο, πρέπει να ισχύει”.

• **Η ηλεκτρονική αποπλάνηση:**

Με τον όρο αυτό εννοούμε όλες αυτές τις διαδικασίες κατά τις οποίες ένας ενήλικας προσποιείται κάποιον άλλο μικρότερης ηλικίας για να προσελκύσει παιδιά και να έρθει σε επαφή μαζί τους στο φυσικό κόσμο με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση ή ακόμη και την κακοποίηση. Οι άνθρωποι αυτοί χρησιμοποιούν συνήθως τα δωμάτια ηλεκτρονικής συνομιλίας για να προσελκύσουν παιδιά με σκοπό να τα κακοποιήσουν. Αυτά τα δωμάτια φιλοξενούνται στο Διαδίκτυο και σε αυτά μπορεί να έχει πρόσβαση οποιοσδήποτε από οποιοδήποτε σημείο στον κόσμο. Συχνά θεωρούνται από τα παιδιά ασφαλείς τόποι συνομιλίας στο Διαδίκτυο, τόσο εξαιτίας της δημόσιας φύσης της συζήτησης αλλά και της λανθασμένης εκτίμησης των παιδιών ότι διατηρείται η ανωνυμία τους. Οι παιδόφιλοι ξεκινούν συζητήσεις με τα πιθανά θύματα με σκοπό να αναπτύξουν φιλική σχέση με αυτά και να αποσπάσουν όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον τόπο διαμονής τους, τα ενδιαφέροντα, τα χόμπι και τις σεξουαλικές τους εμπειρίες. Μέσα από την σχέση αυτή προκαλούν σιγά σιγά συζητήσεις σεξουαλικής φύσεως και πολλές φορές οι παιδόφιλοι στέλνουν στα υποψήφια θύματα φωτογραφίες παιδικής πορνογραφίας αλλά και πορνογραφίας ενηλίκων για να δώσουν την αίσθηση ότι αυτό είναι κάτι το αποδεκτό και φυσιολογικό. Η τακτική αυτή χρησιμοποιείται για να υπονομεύσει την απροθυμία των παιδιών στο να λάβουν μέρος σε σεξουαλική επαφή.

Χρησιμοποιείται επίσης για να αποτρέψει το θύμα από το να ζητήσει προστασία από τους γονείς και τους δασκάλους του, αφού καταλήγει να νιώθει ένοχο που έχει ανταλλάξει τέτοιου είδους φωτογραφίες.

Πως αυτό επηρεάζει τις σχέσεις με τους γύρω μας:

Η διάδοση του μέσου, που λέγεται ίντερνετ, λαμβάνει καθημερινά όλο και μεγαλύτερες διαστάσεις, ακολουθώντας μας σε κάθε βήμα. Άλλοτε, ως εργαλείο, απαραίτητο για τη διευκόλυνση της καθημερινότητάς μας, και άλλοτε, ως μέσο, που έρχεται να την παραγκωνίσει, υποκαθιστώντας πραγματικές μας ανάγκες, όπως η επικοινωνία με τον κοινωνικό μας περίγυρο και η άσκηση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, ορισμένες φορές ακόμα και βασικών αναγκών, όπως η διατροφή.

Κι όταν μιλάμε για εθισμό, εννοούμε την υπερβολική χρήση του διαδικτύου, σε σημείο να παρεμβαίνει στην προσωπική μας ζωή. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις, κυρίως παιδιών και εφήβων, που δαπανούν υπερβολικά πολλές ώρες μπροστά στην οθόνη του υπολογιστή, παίζοντας ηλεκτρονικά-διαδικτυακά παιχνίδια, μιλώντας διαδικτυακά σε δωμάτια συνομιλιών ή σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης. Ο χρήστης εξιδανικεύει το μέσο. Το χρησιμοποιεί όλο και περισσότερο χρόνο για να νιώσει ικανοποίηση. Όταν προσπαθεί να περιορίσει τη χρήση, νιώθει ευερεθιστότητα και εκνευρισμό. Υπάρχουν συγκεκριμένες συνέπειες, που αφορούν στην παραμέληση της εργασίας, των διαπροσωπικών σχέσεων. Σε υψηλό επίπεδο, έρχονται η κατάθλιψη, οι αγχώδεις διαταραχές, η αγοραφοβία κλπ.

Συμπτώματα στις μικρότερες ηλικίες:

Στις μικρότερες, κυρίως ηλικίες εμφανίζεται ελλειμματική προσοχή και διαταραχή προσωπικότητας. Όταν υπάρχουν όλα αυτά τα συμπτώματα για χρονικό διάστημα πάνω από έξι μήνες, τότε μιλάμε για διαταραχή εθισμού του διαδικτύου, η διάγνωση της οποίας πρέπει να δίνεται από ψυχίατρο ή από παιδοψυχίατρο, όταν πρόκειται για παιδί, οι οποίοι θα έχουν γνώση της διαταραχής.

Είναι ευρέως γνωστό ότι στην εποχή που ζούμε η χρήση των Η/Υ δεν περιορίζεται μόνο σε κάποιες συγκεκριμένες ομάδες ανθρώπων, αλλά χρησιμοποιούνται από μαθητές δημοτικού και φοιτητές, όλων των κλάδων. Παρατηρείται πως η χρήση του Η/Υ εισχωρεί όλο και σε περισσότερους τομείς της εργασίας και όχι μόνο, αλλά και στο σπίτι, στο γραφείο, καθώς μάλιστα είναι δυνατόν, πια, να έχουμε μαζί μας τον Η/Υ (φορητοί υπολογιστές). Πάρα πολλά πράγματα και ασχολίες είναι ορισμένες φορές συνυφασμένες, πλέον, με τον Η/Υ, όπως το να ακούσουμε μουσική, να δούμε ταινίες, να σερφάρουμε με τις ώρες στο διαδίκτυο, να παράγουμε εργασία, να διαβάσουμε για κάποιο μάθημα, καθώς και πολλά άλλα. Επομένως, η εξάπλωση των ηλεκτρονικών υπολογιστών με την τεχνολογία να γίνεται όλο και πιο εύκολα προσιτή στον άνθρωπο, συν τις αυξανόμενες εφαρμογές, οι οποίες δύνανται οι Η/Υ να κάνουν όλα αυτά συντείνουν στο γεγονός, να χρησιμοποιούμε τους Η/Υ περισσότερη ώρα, με ποικίλους διαφορετικούς τρόπους.

Πολλές φορές η «θεοποίηση» των Η/Υ μάς οδηγεί στο να «κλείνουμε» τα μάτια σε ορισμένες αρνητικές τους πλευρές, οι οποίες πολύ συχνά κάθε άλλο παρά ασήμαντες είναι. Ο πάρα πολύ αυξημένος χρόνος ενασχόλησης και η μονομανία, η παραμέληση των υποχρεώσεων και άλλων, σημαντικών ίσως, ασχολιών, αλλά και η απότομη πτώση της σχολικής, φοιτητικής, ψυχολογικής, κοινωνικής επίδοσης, η απομόνωση και η μείωση του χρόνου δραστηριοτήτων και του χρόνου που περνούν, κυρίως οι νέοι

άνθρωποι, με φίλους, η επιθετικότητα, η μεταβολή της συμπεριφοράς, η αδιαφορία για πράγματα που παλιά τους ευχαριστούσαν, οι πονοκέφαλοι, η ξηρότητα οφθαλμών κ.α. είναι ορισμένες πολύ σοβαρές και αρνητικές επιπτώσεις από τη χρήση του Η/Υ και του Διαδικτύου.

Όταν λέμε διαπροσωπικές σχέσεις, τις εννοούμε έτσι όπως διαμορφώνονται και υπάρχουν στην καθημερινότητά μας. Μερικές από τις διαπροσωπικές σχέσεις είναι η οικογένεια, οι φίλίες και οι κοινωνικές συναναστροφές. Καλές διαπροσωπικές σχέσεις, ειδικά μεταξύ των νέων, σημαίνει και καλή επικοινωνία, ώστε να διευκολύνεται και η εικόνα του εαυτού του. Κάποιοι μπορεί να μην έχουν τις κοινωνικές δεξιότητες που θα τους βοηθούσαν να γνωρίσουν ανθρώπους απευθείας, παρά μέσω σύνδεσης στο διαδίκτυο.

Τραυματικές εμπειρίες στο παρελθόν από κάποια φίλια, οδηγεί κάποιον να θεωρεί άχρηστη και ασήμαντη τη σημασία της φιλίας και στρέφεται προς το ενδιαφέρον που βρίσκει στο διαδίκτυο. Η έλλειψη ενδιαφερόντων ή ασχολίας με κάποιο άθλημα είναι ένας τρόπος να σπαταλάει κάποιος πολλές ώρες στο διαδίκτυο, χάνοντας το νόημα της πραγματικής ζωής και βρίσκοντας ενδιαφέρουσα το νόημα της εικονικής ζωής. Ο εθισμός από το διαδίκτυο αναγνωρίζεται πια από την ψυχιατρική κοινότητα ως ξεχωριστή διαταραχή γι' αυτό χρήζει ειδικής θεραπείας.

Τα άτομα αυτά γίνονται νευρικά, επιθετικά, με διαταραχές ύπνου και πρόσληψης τροφής. Η πολύωρη ενασχόληση με το ίντερνετ επιφέρει απομόνωση του χρήστη, απομακρύνεται από όλες τις δραστηριότητες που συνήθιζε να παίρνει μέρος, δε βγαίνει έξω με τις παρέες. Ακόμα και όταν συνομιλεί με άλλα άτομα στο ίντερνετ, δεν υπάρχει ουσιαστική ανθρώπινη συναισθηματική επαφή, που συντελείται με τη διέγερση όλων των αισθήσεών του: το άγγιγμα, τη βλεμματική επαφή, τις εξωλεκτικές εκφράσεις: χειρονομίες, μορφασμοί. Οι σχέσεις γίνονται εικονικές και οι «φυσικές» μπαίνουν σε δεύτερη μοίρα.

Σύμφωνα με μελέτες που έχουν γίνει, το διαδίκτυο επηρεάζει αρνητικά τις διαπροσωπικές σχέσεις, και ειδικά μεταξύ των δύο φύλων. Πολλές φορές, λόγω απόρριψης ή χαμηλής

αυτοπεποίθησης, τα άτομα στρέφονται στο διαδίκτυο για την εύρεση ερωτικού συντρόφου, καθώς οι σχέσεις είναι πιο απρόσωπες, και οι ευθύνες/υποχρεώσεις μιας "διαδικτυακής" σχέσης είναι πολύ λιγότερες. Κατά συνέπεια, χάνονται πολύ σημαντικά στοιχεία μιας σχέσης, όπως η συντροφικότητα, η αλληλοκατανόηση, η ειλικρίνεια. Επίσης δε θα πρέπει να παραλειφθεί ότι, λόγω των τεράστιων δυνατοτήτων που προσφέρει το διαδίκτυο, είναι συχνά τα φαινόμενα απιστίας στις διαδικτυακές σχέσεις. Όλη αυτή η διαδικασία γνωριμίας μέσω του διαδικτύου εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους, καθώς δεν προσφέρεται καμία εγγύηση αξιοπιστίας, με αποτέλεσμα πολλές φορές να συναντούμε φαινόμενα αποπλάνησης ανηλίκων, βιασμούς και εμπορία οργάνων.

Οι άνθρωποι συνάπτουν φιλικές, εργασιακές ακόμα και ερωτικές σχέσεις μέσω του διαδικτύου. Οι σχέσεις στο διαδίκτυο δεν είναι πραγματικά πραγματικές. Πολλοί άνθρωποι, ωστόσο, συμφωνούν ότι δεν συγκρίνονται με τις διαπροσωπικές σχέσεις του «πραγματικού κόσμου». Η κοινωνικοποίηση στον κυβερνοχώρο είναι ακριβώς μια καινοτομία, μια μανία από την οποία διέρχονται τώρα οι άνθρωποι. Σε διάφορα άρθρα που έχουν δημοσιευτεί κατά καιρούς οι κριτικοί λένε ότι άτομα που προτιμούν την επικοινωνία με άλλους μέσω καλωδίων και κυκλωμάτων πρέπει να έχουν κάποια ψυχική ανωμαλία. Σύμφωνα με τις απόψεις τους είτε έχουν εθιστεί σε αυτό τον τρόπο ζωής είτε φοβούνται την «προκλητική οικειότητα» των πραγματικών σχέσεων. Έτσι τίθεται το ερώτημα αν πράγματι οι διαπροσωπικές σχέσεις προσφέρουν περισσότερα στους ανθρώπους από τις σχέσεις στον κυβερνοχώρο.

Η ανθρώπινη γλώσσα του σώματος, καθώς και οι εκφράσεις του πρόσωπου μπορεί να έχουν πολλές σημασίες. Αυτά, όμως, όπως «παραπονιούνται» οι κριτικοί της επικοινωνίας, απουσιάζουν στο διαδίκτυο. Από την άλλη πλευρά, ωστόσο, μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι υπάρχει και θετική πλευρά σε αυτό το μειονέκτημα του κυβερνοχώρου καθώς δίνονται ίσες ευκαιρίες σε όλους τους συμμετέχοντες της συζήτησης. Το γένος, η φυλή, η εμφάνιση είναι άσχετα. Ο καθένας έχει ίση φωνή και κρίνεται με τα ίδια πρότυπα : τις λέξεις του. Παράλληλα, χάρη στη σύγχρονη τεχνολογία, οι τηλεδιασκέψεις είναι σήμερα πρακτικές και

ρεαλιστικές. Υπάρχει το προστιθέμενο πλεονέκτημα ότι και σε αυτήν την περίπτωση μπορείς να δώσεις με φανταστικά στοιχεία την μορφή που επιθυμείς. Μπορεί κανείς να αλληλεπιδράσει με μεγάλη ποικιλία οπτικών σκηνών. Πολύ βασικό είναι ακόμα τα πλεονέκτημα που προσφέρει η τηλεδιάσκεψη όσον αφορά στην εκμηδένιση της απόστασης. Έχει κανείς τη δυνατότητα να κάνει συζήτηση με άτομα που βρίσκονται σε διαφορετικά μήκη και πλάτη της γης. Η διακριτική γλώσσα του σώματος παρ' όλ' αυτά χάνεται. Η τεχνολογία του μέλλοντος υπόσχεται ότι θα διορθώσει το πρόβλημα αυτό με τις ολογραφικές συνεδριάσεις.

Το διαδίκτυο σήμερα δίνει τη δυνατότητα να μπορεί κανείς να συνομιλεί με τους φίλους του από την άνεση του σπιτιού του. Βοηθάει να μην χαθούν φιλίες οι οποίες δεν γίνεται να κρατηθούν με άλλο τρόπο. Για παράδειγμα, όταν ένας φίλος σου πάει να ζήσει σε μια άλλη χώρα και δεν μπορείτε να συναντηθείτε πρόσωπο με πρόσωπο το διαδίκτυο σου δίνει την δυνατότητα να μπορείς να συνομιλείς μαζί του ξεπερνώντας το πρόβλημα της απόστασης. Επίσης, μπορεί κανείς να επικοινωνεί με το φίλο του ότι ώρα κι αν είναι... μέρα ή νύχτα.

Ακόμα το διαδίκτυο σου δίνει τη δυνατότητα να συνομιλείς με ανθρώπους με τους οποίους αναπτύσσονται όλο και συχνότερα δυνατές σχέσεις αφού υπάρχουν κοινά ενδιαφέροντα ή κοινή στάση ζωής. Τέλος, το διαδίκτυο σε βοηθάει να οργανώσεις και ομαδικές συναντήσεις πολύ πιο εύκολα από την επικοινωνία από το τηλέφωνο ή άλλα μέσα επικοινωνίας.

Είναι δεδομένο πως στις μέρες μας το μεγαλύτερο μέρος της νεολαίας περνά το περισσότερο χρόνο της στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ψάχνοντας για καινούργιους φίλους και συνομιλώντας με αυτούς. Όμως μήπως αυτό έχει επιπτώσεις στην πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία μας; Μέσα από έρευνες αποδείχτηκε πως αυτή η εικονική "φιλία" όχι μόνο δεν είναι πραγματική, αλλά επηρεάζει σημαντικά την πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία, απομακρύνοντας μας από τους πραγματικούς μας φίλους, κάνοντας για εμάς πιο δύσκολη την ανάπτυξη σχέσεων και έτσι οδηγώντας μας στην απομόνωση.

Ένας ακόμα λόγος που εξηγεί γιατί δεν πρέπει να στηρίζουμε την πραγματική φιλία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι το γεγονός πως πολλοί νέοι προσπαθώντας να κάνουν καινούργιες φιλίες μέσω αυτών εξαπατήθηκαν.

Είναι καλό να χρησιμοποιούν οι άνθρωποι το διαδίκτυο για να επικοινωνούν με τους φίλους τους, αλλά πρέπει να είναι προσεκτικοί, γιατί υπάρχουν πολλοί κίνδυνοι.

Μία από τις πιο συχνές αναφερόμενες αρνητικές επιπτώσεις των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης είναι η κοινωνική απομόνωση. Εδώ εννοείται η απομόνωση από τον «πραγματικό» κόσμο, αυτόν έξω από το διαδίκτυο. Το διαδίκτυο κάνει πολλούς ανθρώπους να χάνουν τις κοινωνικές τους επαφές καταλήγοντας απομονωμένοι και επιλέγοντας τις ψηφιακές φιλίες. Επίσης, ποτέ κανείς δεν ξέρει τι μπορεί να κρύβεται πίσω από έναν διαδικτυακό φίλο. Για παράδειγμα, σε μια σελίδα κοινωνικής δικτύωσης κάποιοι φτιάχνουν ένα ψεύτικο account, έτσι ώστε να παραπλανούν μικρότερα παιδιά... Άλλο ένα αρνητικό σημείο είναι ότι μπορούμε να εκθέσουμε τον υπολογιστή, αλλά κυρίως εμάς σε κινδύνους τους οποίους δεν μπορούμε να τους αποφύγουμε και τόσο εύκολα, όπως η έκθεση της προσωπικής μας ζωής.

Ωστόσο, η ενασχόληση των νέων με το Facebook, αν και έχει κατηγορηθεί από πολλούς, συγκεντρώνει και πολλά πλεονεκτήματα. Επαναπροσδιορίζει την έννοια της φιλίας και οι έφηβοι επικοινωνούν μεταξύ τους. Με τον τρόπο αυτό, αναπτύσσεται η νεανική προσωπικότητα. Οι νέοι ενημερώνονται γρήγορα, ανταλλάσσουν απόψεις, καταθέτουν τις προσωπικές τους μαρτυρίες και δημιουργούν δεσμούς και φιλίες μέσω διαδικτύου. Επίσης, άλλη θετική πλευρά στο διαδίκτυο είναι η συλλογή στοιχείων για οποιοδήποτε θέμα. Δηλαδή μπορείς να βρίσκεις πληροφορίες εύκολα, γρήγορα.

Κίνδυνοι από την χρήση του διαδικτύου

Φυσικές παθήσεις

Με την εισαγωγή του Διαδικτύου στη ζωή μας οι ώρες χρήσης του υπολογιστή έχουν αυξηθεί κατακόρυφα. Η πολύωρη χρήση του Διαδικτύου είτε για έρευνα είτε για παιχνίδι είτε για κοινωνικοποίηση εγκυμονεί κινδύνους για την υγεία μας. Πέρα από τις διαταραχές στην όραση και τις υποψίες για ενδεχόμενα προβλήματα εξαιτίας της έκθεσης σε ακτινοβολία, κυρίως από τις οθόνες, εκείνοι που ασχολούνται για ώρες μπροστά στον υπολογιστή χωρίς διάλειμμα ή εναλλαγή δραστηριοτήτων κάνοντας μεγάλο αριθμό επαναλαμβανόμενων κινήσεων μπορεί να προσβληθούν από διάφορες μυοσκελετικές παθήσεις.

Εθισμός

Εθισμός στο Διαδίκτυο μπορεί να προκύψει με την πολύωρη ενασχόληση ατόμων σε διαδικτυακές δραστηριότητες όπως είναι τα παιχνίδια, δωμάτια συζητήσεων, ηλεκτρονικός τζόγος και άλλα. Ένα άτομο είναι εθισμένο όταν χαρακτηρίζεται από τουλάχιστον τρία από τα πιο κάτω:

-Χρήση του Διαδικτύου για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από το προτιθέμενο.

-Κατανάλωση υπερβολικού χρόνου ή/και χρήματος σε δραστηριότητες σχετικές με το Διαδίκτυο.

-Συμπτώματα Συνδρόμου Απόσυρσης, όπως για παράδειγμα άγχος, έμμομη σκέψη για το Διαδίκτυο, όνειρα για το Διαδίκτυο.

-Χρήση Διαδικτύου προκειμένου να αποφευχθούν συμπτώματα απόσυρσης.

-Μείωση λειτουργικότητας του ατόμου. Συνήθως τα άτομα παραμελούν την προσωπική τους υγεία, γευματίζουν ανθυγιεινά, σταματούν τα αγαπημένα τους ενδιαφέροντα, εγκαταλείπουν το σχολείο, συγκρούονται έντονα στο σπίτι με τους γονείς τους, έχουν

μεγάλη ένταση και θυμό που οδηγεί ακόμα και στη βία (Chakraborty, 2010).

-Συνέχιση χρήσης του Διαδικτύου παρά τη γνώση της παραπάνω δυσλειτουργίας.

→ Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της Μονάδας Εφηβικής Υγείας (Μ.Ε.Υ.) στην Ελλάδα, το φαινόμενο είναι συχνότερο σε αγόρια, σε δυσλειτουργικές οικογένειες και σε παιδιά με καταθλιπτικά συναισθήματα ή σύνδρομο υπερκινητικότητας.

Αποξένωση από τον πραγματικό κόσμο

Αρκετοί άνθρωποι ξοδεύουν άπειρες ώρες μπροστά στον υπολογιστή παίζοντας διαδικτυακά παιχνίδια, σερφάροντας στο Διαδίκτυο ή ακόμα και επικοινωνώντας με φίλους τους μέσω του Διαδικτύου. Η πολύωρη ενασχόληση με τα πιο πάνω, οδηγεί πολλές φορές στην Αποξένωση από τον Πραγματικό Κόσμο, εφόσον επιτρέπει στους ανθρώπους να ψυχαγωγούνται ή να επικοινωνούν χωρίς τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της προσωπικής επαφής. Αρκετοί είναι αυτοί για παράδειγμα οι οποίοι αναπτύσσουν Διαδικτυακές (on-line) σχέσεις χωρίς να εγκαταλείπουν τα σπίτια τους.

Όλα αυτά γίνονται σε βάρος του χρόνου που διαφορετικά μπορούν να έχουν διαθέσιμο για τη συμμετοχή σε άλλες δραστηριότητες με φίλους, γείτονες ή ομάδες ανθρώπων με κοινά ενδιαφέροντα. Κατά συνέπεια, κάποιοι άνθρωποι δεν μπορούν να ταυτιστούν με τους άλλους νιώθοντας αποκλεισμένοι στην εντός του Διαδικτύου κοινωνική τους ζωή.

Παραπληροφόρηση

Αν και τα πλεονεκτήματα της γρήγορης και εύκολης πρόσβασης στην πληροφορία μέσω του Διαδικτύου είναι τεράστια, υπάρχει παράλληλα και ο κίνδυνος να εκτεθούμε σε πληροφορίες, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, είναι ελλιπείς ή είναι τροποποιημένες, με πιθανό σκοπό την παραπλάνησή μας.

Υποκλοπή προσωπικών δεδομένων

Υποκλοπή Προσωπικών Δεδομένων στο Διαδίκτυο είναι η πράξη της εξαπάτησης ενός χρήστη κάνοντάς τον να δώσει προσωπικές πληροφορίες σε μια «πλαστή ιστοσελίδα» στο Διαδίκτυο (π.χ. διεύθυνση, αριθμό ταυτότητας, αριθμό διαβατηρίου, αριθμούς τραπεζικών λογαριασμών, πιστωτικών καρτών κ.λπ.). Μια τέτοιου είδους δραστηριότητα επιτρέπει σε έναν απατεώνα (cracker) να κλέψει ή να πλαστογραφήσει τα στοιχεία του θύματος ή/και να κερδίσει παράνομη πρόσβαση στα δεδομένα του, όπως προσωπικούς λογαριασμούς, συνδρομές, e-mail, κωδικούς, κ.λπ.

Αποπλάνηση

Αποπλάνηση συμβαίνει, όταν άγνωστοι εκμεταλλεύονται κακόβουλα το στοιχείο της ανωνυμίας στο Διαδίκτυο, για να προσεγγίσουν ανήλικα παιδιά με στόχο τη σεξουαλική παρενόχληση.

Στο Διαδίκτυο ποτέ δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι ποιος είναι ο συνομιλητής μας στις ηλεκτρονικές μας επικοινωνίες, ακόμα και αν βλέπουμε τη φωτογραφία του ή αν χρησιμοποιούμε κάμερα. Έτσι, πολλοί επιτήδαιοι εκμεταλλεύονται το γεγονός αυτό, δίνουν ψεύτικα στοιχεία (κυρίως για την ηλικία τους) και ξεκινούν συζητήσεις με τα πιθανά θύματά τους με στόχο να αναπτύξουν φιλική με αυτά σχέση και να αποσπάσουν όσο το δυνατό περισσότερες πληροφορίες (π.χ. τόπο διαμονής, τα ενδιαφέροντά τους, τα χόμπι τους, τις σεξουαλικές τους εμπειρίες κ.λπ.).

Τα δωμάτια επικοινωνίας (chatrooms) είναι ένας δημοφιλής τρόπος επικοινωνίας μεταξύ των νέων αλλά και δημοφιλές μέσο αποπλάνησης (Shannon, 2008). Αυτά είναι εικονικά μέρη όπου άνθρωποι από όλο τον κόσμο μπορούν να «συναντηθούν» και να «συνομιλήσουν» μέσω μηνυμάτων. Πρέπει να γνωρίζουμε όμως ότι οποιοσδήποτε μπορεί, χρησιμοποιώντας απλά ένα ψευδώνυμο, να παρακολουθεί ή να συμμετέχει σε συζητήσεις μας.

Παιδική πορνογραφία

Παιδική πορνογραφία ορίζεται ως οι αναπαραστάσεις ανηλίκων που συμμετέχουν σε σεξουαλικές πράξεις ή καταστάσεις που υποδηλώνουν σεξουαλικές δραστηριότητες. Μερικές φορές ο ορισμός περιλαμβάνει εικόνες που έχουν υποστεί επεξεργασία από ηλεκτρονικό υπολογιστή. Η παιδική πορνογραφία θεωρείται έγκλημα και υπόκειται σε ποινικές κυρώσεις. Η εξάπλωση των κυκλωμάτων παιδοφιλίας είναι ανησυχητική. Τα κυκλώματα αυτά είναι ομάδες ατόμων, τα οποία εργάζονται μαζί μέσω του Διαδικτύου με στόχο τη συλλογή και διανομή πορνογραφικού υλικού για τη δική τους ικανοποίηση. Τέτοιες ενέργειες αποτελούν έγκλημα και υπόκεινται στο νόμο.

Εκφοβισμός

Εκφοβισμός είναι δυνατό να συμβεί μέσω του Διαδικτύου και περιλαμβάνει εσκεμμένη, επαναλαμβανόμενη και εχθρική συμπεριφορά απέναντι σε άτομο ή ομάδα ατόμων με σκοπό την πρόκληση συναισθηματικής και ψυχολογικής βλάβης. Ο Διαδικτυακός Εκφοβισμός συνήθως έχει τη μορφή ενός εκφοβιστικού, ρατσιστικού, προσβλητικού ή πρόστυχου ηλεκτρονικού μηνύματος, φωτογραφίας ή βίντεο. Κάποιες φορές ο εκφοβισμός μπορεί να οδηγήσει στο να περιθωριοποιηθούν και να αποκλειστούν άτομο ή άτομα από άλλους.

Ο Διαδικτυακός Εκφοβισμός διαφέρει από τα άλλα είδη εκφοβισμού, αφού επεμβαίνει στον προσωπικό χώρο του παραλήπτη. Ο εκφοβισμός αυτός είναι δύσκολο να περιοριστεί, αφού δεν υπάρχει περιορισμός ούτε των μηνυμάτων που διανέμονται ηλεκτρονικά, ούτε του αριθμού των παραληπτών που μπορούν να γίνουν δέκτες αυτών των μηνυμάτων. Η σύγχρονη έρευνα έχει δείξει ότι το σχολείο, όταν υπάρχει πληροφόρηση και ενημέρωση του προσωπικού, μπορεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα (Bhat, 2008).

Ηλεκτρονικός τζόγος

Δραστηριότητα κατά την οποία δύο ή περισσότερα άτομα συναντώνται διαδικτυακά με σκοπό την ανταλλαγή στοιχημάτων. Μια τέτοια δραστηριότητα περιλαμβάνει το ρίσκο της πραγματικής οικονομικής απώλειας ή του κέρδους. Ένα από τα βασικότερα προβλήματα του τζόγου είναι η απώλεια χρημάτων. Κάποιος μπορεί να χάσει τις οικονομίες του, το σπίτι του, την περιουσία του ακόμη και το/τη σύζυγό της/του. Πολλοί είναι αυτοί που εθίζονται και δεν μπορούν να σταματήσουν πιστεύοντας πως στον επόμενο γύρο θα πάρουν τα λεφτά τους πίσω. Η ευκολία πρόσβασης σε ιστοσελίδες ηλεκτρονικού τζόγου αυξάνει τους κινδύνους εμπλοκής παιδιών και εφήβων σε τέτοιες δραστηριότητες.

Ιοί

Ιός είναι κακόβουλο πρόγραμμα, το οποίο εγκαθίσταται στον υπολογιστή, συνήθως εν αγνοία του χρήστη, και ενεργοποιείται είτε κάποια προκαθορισμένη χρονική στιγμή είτε ύστερα από κάποια συγκεκριμένη ενέργεια. Η ενεργοποίηση ενός ιού μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα διάφορες συνέπειες, επικίνδυνες ή μη. Συγκεκριμένα, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα το συνεχές άνοιγμα διαφόρων παραθύρων στην οθόνη, μπορεί, όμως, και να προκαλέσει την καταστροφή δεδομένων σε αρχεία ή άλλες βλάβες. Ένας ιός ενσωματώνεται σε ηλεκτρονικά μηνύματα και προγράμματα, έτσι ώστε, όταν ανοίξουμε τα μηνύματα αυτά ή εκτελέσουμε τα προγράμματα, ενεργοποιούμε άθελά μας και τον ιό.

Παραποίηση γλώσσας

Η ανάγκη για γρήγορη και εύκολη επικοινωνία, μια συνήθεια που την αποκτήσαμε με την είσοδο της κινητής τηλεφωνίας και του Διαδικτύου στη ζωή μας, άρχισε να οδηγεί στην Παραποίηση της Γλώσσας μας. Αντί για ελληνικά χρησιμοποιούνται τα «greeklish», δηλαδή, ελληνικά γραμμένα με λατινικούς χαρακτήρες, στα οποία ο τονισμός και η ορθογραφία δεν είναι σημαντικά. Για παράδειγμα η φράση «θα σε δω σε λίγο» αποδίδεται εσφαλμένα «thasedoseligo».

Αυτό ξεκίνησε, επειδή η χρήση του ελληνικού αλφαβήτου στην τεχνολογία ήταν είτε αδύνατη είτε δύσκολη. Παρόλο που τα τελευταία χρόνια πολλοί υπολογιστές και προγράμματα χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα, πάρα πολλοί δεν επικοινωνούν στα ελληνικά αλλά σε greeklish, όταν στέλνουν μηνύματα στο κινητό ή όταν χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο. Υπάρχουν επίσης ιστοσελίδες, όπου η γλώσσα που χρησιμοποιείται δεν είναι τα Ελληνικά αλλά τα greeklish, και σε σελίδες του Διαδικτύου διατίθενται greeklishconverters, προγράμματα που μετατρέπουν greeklish σε Ελληνικά και το αντίστροφο. Όλα αυτά μπορούν να οδηγήσουν όχι μόνο στη παραποίηση της γλώσσας μας αλλά, όπως κάποιοι υποστηρίζουν και στην αλλοίωση της ταυτότητας των Ελλήνων.

Διαδικτυακός εκφοβισμός

Ως εκφοβισμός ή παρενόχληση μέσω του Διαδικτύου, θεωρείται οποιαδήποτε πράξη επιθετικότητας, τρομοκρατικής ή αυταρχικής συμπεριφοράς.

Πραγματοποιείται μέσω της χρήσης των ψηφιακών συσκευών επικοινωνίας, όπως είναι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, τα κινητά τηλέφωνα κ.ά. κι η οποία επαναλαμβάνεται ανά τακτά ή άτακτα χρονικά διαστήματα. Ο στόχος της μη αποδεκτής κοινωνικά, αυτής συμπεριφοράς είναι ο επιτιθέμενος να προκαλέσει ζημιά ή να βλάψει το θύμα του.

Μέσω της ηλεκτρονικής επικοινωνίας, που χαρακτηρίζεται «διαδικτυακός εκφοβισμός» μπορεί κάποιος να προσπαθήσει να προσβάλει, να ενοχλήσει, να δυσφημίσει, να γελοιοποιήσει, να εκθέσει αρνητικά, να αποκλείσει κοινωνικά ή ακόμα και να απειλήσει έναν συνάνθρωπό του ή ένα παιδί.

Ποια είναι τα ειδικότερα μέσα που χρησιμοποιεί ο Διαδικτυακός Εκφοβισμός;

Τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τον Εκφοβισμό μέσω του Διαδικτύου είναι το τηλέφωνο (σταθερό και κινητό κι όλες οι εφαρμογές επικοινωνίας), το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email), τα γραπτά μηνύματα (textmessaging), οι ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης (socialnetworkingsites), οι χώροι συζητήσεως στο διαδίκτυο (chatrooms), τα blogs, τα websites, οι webpages, τα διαδικτυακά παιχνίδια (internetgaming) κ.ά.

Τι ακριβώς περιλαμβάνει ο Διαδικτυακός Εκφοβισμός; Συνήθως περιλαμβάνει:

- αποστολή κειμένων, e-mail, ή άμεσων μηνυμάτων με κακόβουλο ή/και προσβλητικό, για το όνομα ή/και την ταυτότητα του λήπτη, περιεχόμενο
- ανάρτηση προσβλητικών για το θύμα φωτογραφιών, μαγνητοσκοπημένου (βίντεο) ή άλλου υλικού σε ιστοσελίδες, δίκτυα κοινωνικής δικτύωσης, blogs, chatrooms, κ.ά., όπου μέρος του πληθυσμού έχει πρόσβαση
- διαδικτυακή παρακολούθηση των αναρτήσεων του θύματος με σύγχρονη ή ασύγχρονη ανάρτηση εχθρικών σχολίων ή μηνυμάτων
- ανακοίνωση, διανομή ή/και αποστολή σε τρίτους προσωπικών ή εμπιστευτικών μηνυμάτων, βίντεο ή φωτογραφιών

- αποκλεισμό του χρήστη από το διαδίκτυο
- επαναλαμβανόμενη αποστολή ηλεκτρονικών ή τηλεφωνικών μηνυμάτων
- δημιουργία ψεύτικων διαδικτυακών προφίλ στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης με σκοπό την προσβολή του ονόματος ή/και της προσωπικότητας του θύματος
- παραβίαση (είσοδος) στους προσωπικούς διαδικτυακούς λογαριασμούς του θύματος (διαδικτυακή παρακολούθηση)
- γνωστοποίηση προσωπικών πληροφοριών ή προσωπικών δεδομένων σε πολλαπλούς παραλήπτες
- υπό προϋποθέσεις λήψη μηνυμάτων από διαφορετικούς παραλήπτες, χωρίς το θύμα να έχει δώσει τη συγκατάθεσή του ή να έχει ο ίδιος δώσει την ηλεκτρονική του διεύθυνση (το τελευταίο έχει σκοπό την πώληση, με αθέμιτο τρόπο)
- σπρωξίματα (poke) στο Facebook
- ηλεκτρονική κλοπή και πρόκληση ζημίας στην προσωπική περιουσία του θύματος
- εκβιαστικά τηλεφωνήματα, ή τηλεφωνήματα χωρίς συνομιλία σε ακατάλληλες ώρες, ή/και κλήσεις χωρίς απάντηση

Η επικοινωνία μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον μια φορά ή πολλαπλές φορές και να εκδηλώνεται με τον ίδιο ή διαφορετικό τρόπο.

Ο Εκφοβισμός μέσω του Διαδικτύου μπορεί να είναι άμεσος ή έμμεσος εμπλέκοντας και άλλα άτομα που ενδεχομένως να μην γνωρίζουν προσωπικά το θύμα.

Ποια είναι τα κίνητρα των δραστών;

Συχνά παρατηρούμε ότι ο διαδικτυακός εκφοβισμός αφορά στην εκτόνωση έντονων συναισθημάτων όπως η οργή, ο πόνος, η εγκατάλειψη, ο φόβος,

η απόρριψη, ο θυμός, η απελπισία, η απόγνωση, που προκληθήκαν από προβληματικές οικογενειακές σχέσεις, κοινωνική δυσλειτουργία ή δύσκολες προσωπικές σχέσεις.

Με αυτή την αντικοινωνική συμπεριφορά, οι δράστες αισθάνονται ότι επιβάλουν εξουσία κι ανακτούν τον έλεγχο, ανακουφίζοντας τα συναισθήματα δυσφορίας που νιώθουν.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, διερευνούμε τις βαθύτερες ανάγκες του ατόμου και διερευνούμε προσεκτικά την προσωπικότητα, τις ανασφάλειες, τα στερεότυπα κ.λπ., που μπορεί να ευθύνονται για την μη αποδεκτή συμπεριφορά.

Πίσω από τα αρνητικά συναισθήματα συχνά κρύβονται μοναξιά, δυσκολίες προσαρμογής, ψυχοσωματικά προβλήματα (διαφόρων εντάσεων) και χαμηλή αυτοεκτίμηση.

Με την κατάλληλη ψυχοεκπαίδευση, ο δράστης μπορεί να κατανοήσει τους λόγους που τον οδήγησαν στην παραβατική συμπεριφορά, να ενισχύσει την αυτοεκτίμησή του και τέλος να επιλέξει έναν κοινωνικά αποδεκτό τρόπο συμπεριφοράς.

Οι τελευταίες έρευνες δείχνουν ότι οι άνδρες και τα αγόρια ασχολούνται με τον ηλεκτρονικό εκφοβισμό συχνότερα από τις γυναίκες και τα κορίτσια, τα οποία συνήθως βασίζονται σε πιο ήπιες ή έμμεσες μορφές επιθετικότητας.

Ποιες είναι οι συνέπειες στην ψυχική υγεία του λήπτη Διαδικτυακού Εκφοβισμού;

Ο ηλεκτρονικός εκφοβισμός, μπορεί να προκαλέσει πολύ σοβαρές συνέπειες στη ζωή του θύματος, καθώς σχετίζεται με τον παραδοσιακό εκφοβισμό ως εξής:

- παρότι δεν λαμβάνει τη μορφή της σωματικής επίθεσης, εξακολουθεί να είναι μια μορφή επιθετικότητας που εκφράζεται με ηλεκτρονικά μέσα κι επηρεάζει τη ζωή του θύματος δυσμενώς - η εικόνα/ταυτότητα/καθημερινότητα/αυτοδιάθεση/αξιοπρέπεια/υπ όληψη του θύματος παραβιάζονται ή/και προσβάλλονται ή/και δυσφημούνται

Οι συνέπειες από τις παραπάνω ενέργειες επιδρούν αρνητικά στη ζωή του προσβαλλόμενου ατόμου κι επιφέρουν κοινωνική απομόνωση, αποχή από εργασία (ή από τα μαθήματα, εάν πρόκειται για μαθητές/φοιτητές), απότομη πτώση στις εργασιακές ή σχολικές επιδόσεις, εκτέλεση πράξεων αντίθετων με τον χαρακτήρα του προσβαλλόμενου, παράνομες πράξεις λόγω εκβιασμού, κατάθλιψη, φόβο, αίσθηση ανασφάλειας ή απομόνωσης, απώλεια εμπιστοσύνης στον εαυτό κ.ά.

Εάν η παρενόχληση είναι συνεχής, επίμονη κι έντονη μπορεί να οδηγήσει σε πιθανή τάση αυτοκτονίας λόγω της αίσθησης δυστυχίας ή/και αβοηθητότητας.

Πέραν από τις ψυχολογικές διαταραχές ή τις διαταραχές συμπεριφοράς, μπορεί να παρουσιαστούν και ψυχοσωματικά προβλήματα, όπως πονοκέφαλοι, κοιλιακά άλγη, ενούρηση, διαταραχές ύπνου, άγχος, χαμηλή αυτοεκτίμηση, φοβίες, κ.ά.

Πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί ο Διαδικτυακός Εκφοβισμός;

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι, καθώς και κλιμάκωση των ενεργειών αντιμετώπισης. Η αντιμετώπιση, οφείλει να γίνει εγκαίρως και μπορεί να περιλαμβάνει:- την αγνόηση των ενοχλητικών μηνυμάτων

- τον αποκλεισμό του αποστολέα των απειλητικών/ενοχλητικών μηνυμάτων
- την προειδοποίηση του αποστολέα για τη λήψη νόμιμων μέτρων προστασίας
- την αναφορά των περιστατικών ή/και των μηνυμάτων στις αρμόδιες αρχές (π.χ. αστυνομία, υπηρεσία δίωξης ηλεκτρονικού εγκλήματος) και λήψη προληπτικών μέτρων, σε περίπτωση απειλών ή προσωπικής ζημίας

Εάν προσβάλλεται ανήλικο παιδί, η αντιμετώπιση θα περιελάμβανε:

- εκπαίδευση γονέων κι εκπαιδευτικών στην αναγνώριση των πιο ευρέως χρησιμοποιούμενων τεχνικών θυματοποίησης - ευαισθητοποίηση ώστε να διδάξουν στα παιδιά να μην δίνουν προσωπικές πληροφορίες στο διαδίκτυο και να αντιδρούν άμεσα αν τύχει να βρεθούν σε δύσκολη ή περίεργη κατάσταση, κατά την ενασχόλησή τους με τον υπολογιστή ή το κινητό τους, με το να αναφέρουν το περιστατικό στο γονιό, σε έμπιστο ενήλικα ή απευθείας στη δίωξη ηλεκτρονικού εγκλήματος, όταν δέχεται σοβαρές απειλές
- επικοινωνία με το παιδί κι εξήγηση ότι αυτό που συμβαίνει είναι απαράδεκτο
- βεβαίωση (λεκτική και συναισθηματική) ότι το παιδί είναι ασφαλές και άξιο αγάπης
- επικοινωνία με ειδικό ψυχικής υγείας για αντιμετώπιση πιθανών ψυχοσωματικών διαταραχών
- βοηθούμε τα παιδιά να διευρύνουν τον κύκλο των φίλων τους, ώστε να στηρίζουν και να προσέχουν το ένα το άλλο
- τα ενημερώνουμε (ανάλογα με το αναπτυξιακό τους στάδιο) για τους πιθανούς κινδύνους, ώστε να αναγνωρίσουν ένα παραβατικό περιστατικό και να συνειδητοποιήσουν ότι θα πρέπει να ζητήσουν βοήθεια από τα κατάλληλα πρόσωπα, ώστε να υπερασπιστούν τον εαυτό τους.
- συμβουλεύουμε τα παιδιά να είναι σε επαγρύπνηση και να έχουν αυτοπεποίθηση.

Τι θα προτείνετε να κάνει ένας γονιός εάν διαπιστώσει ότι το παιδί του παρενοχλεί ηλεκτρονικά άλλα παιδιά;

Είναι μία δύσκολη περίπτωση που επίσης, χρήζει της άμεσης ανταπόκρισης μας.

- παρατηρούμε με προσοχή εάν το παιδί μας μιμείται επιθετική συμπεριφορά μελών του οικογενειακού περιβάλλοντος
- εξηγούμε με προσοχή στο παιδί, ότι η συμπεριφορά αυτή, δημιουργεί φόβο και δυστυχία στα άλλα παιδιά και παρατηρούμε ήρεμα και προσεκτικά την αντίδραση του, ώστε να καταλάβουμε τους πιθανούς λόγους που το οδήγησαν σε αυτή τη συμπεριφορά και να διαπιστώσουμε πώς το ίδιο αισθάνεται ή τι περιμένει να συμβεί από την απαράδεκτη συμπεριφορά του.

Δεν κρίνουμε το ίδιο, αλλά τη συμπεριφορά κι απευθυνόμαστε στους δασκάλους του προκειμένου να διερευνήσουμε τυχόν άλλες αντικοινωνικές συμπεριφορές - τού επιβεβαιώνουμε ότι το αγαπάμε και βεβαιωνόμαστε ότι το γνωρίζει

- εξηγούμε την κοινωνικώς αποδεκτή συμπεριφορά, το επαινούμε για τις καλές πράξεις του και το στηρίζουμε στη σταδιακή αλλαγή της συμπεριφοράς του

Ασφάλεια στο διαδίκτυο

Στις μέρες μας, το διαδίκτυο αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς μας. Θεωρείται παγκοσμίως ένα εξαιρετικά χρήσιμο <<εργαλείο>> καθώς μας παρέχει ένα τεράστιο εύρος πληροφοριών, κάτι που τα προηγούμενα χρόνια ήταν σχεδόν ασύλληπτο σαν ιδέα. Παρ' όλα αυτά, η χρήση του διαδικτύου εγκυμονεί διάφορους κινδύνους που για να τους αποφύγουμε πρέπει να ακολουθούμε πιστά ορισμένους κανόνες. Επίσης, απαραίτητη κρίνεται η εκπαίδευση για την ασφαλή περιήγηση στο ίντερνετ. Όταν αναφερόμαστε στην εκπαίδευση για ασφάλεια στο διαδίκτυο, δεν εννοούμε μόνο την τεχνική ασφάλεια του υπολογιστή. Εννοούμε, κυρίως, την καλλιέργεια εκείνων των γνώσεων και δεξιοτήτων που θα επιτρέψουν στον χρήστη να μεγιστοποιήσει την ασφάλειά του στο διαδίκτυο. Η ασφάλεια αυτή μπορεί να έχει σχέση με το περιεχόμενο με το οποίο έρχεται σε επαφή και τα μηνύματα, πρότυπα, αξίες και αντιλήψεις που αυτό προωθεί, αλλά και με το περιεχόμενο που ο ίδιος ο χρήστης δημοσιεύει και μπορεί να αφορά στα προσωπικά του δεδομένα και την ιδιωτική του ζωή.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ:

❖ Αναζήτηση και επεξεργασία πληροφοριών

Είναι γνωστό πως το διαδίκτυο δεν είναι μονάχα μέσο διακίνησης αξιόπιστων πληροφοριών αλλά και μη έγκυρων. Το άτομο δεν πρέπει ποτέ να επαναπαύεται στις πληροφορίες που του προσφέρει μια συγκεκριμένη πηγή. Χρέος του είναι να αναζητά συνεχώς την αλήθεια, εξακριβώνοντας την παραμικρή λεπτομέρεια. Η ύπαρξη αναπτυγμένης κριτικής σκέψης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση έτσι ώστε ο χρήστης του διαδικτύου να μην οδηγηθεί στη χειραγώγηση. Έγκυρες πηγές είναι, για παράδειγμα, τα επιστημονικά άρθρα και οι επίσημες σελίδες των πανεπιστημίων, ενώ τα blogs και οι προσωπικές ιστοσελίδες δημιουργούν σύγχυση και πυροδοτούν το φαινόμενο της παραπληροφόρησης.

❖ Κωδικοί πρόσβασης

Οι κωδικοί είναι μια έννοια συνυφασμένη με τη διαδικτυακή κοινότητα σήμερα, όπου πολλές ιστοσελίδες απαιτούν εγγραφή. Απώλεια κωδικών ή διαρροή τους σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα μπορούν να έχουν δυσμενείς συνέπειες. Ο κωδικός είναι κάτι απόρρητο που πρέπει να το γνωρίζει μόνο ο ιδιοκτήτης του λογαριασμού.

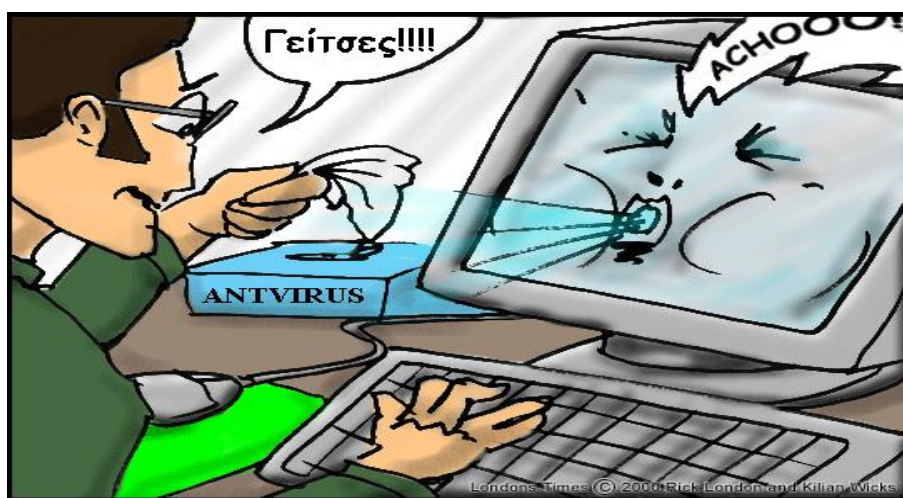
Επομένως:

- Δημιουργούμε <<ισχυρούς>> κωδικούς, που κάποιος δεν μπορεί να τους μαντέψει εύκολα. Αυτό επιτυγχάνεται συνδυάζοντας κεφαλαία και μικρά γράμματα, αριθμούς και σημεία στίξης και, ταυτόχρονα, αποφεύγοντας καθιερωμένους συνειρμούς (π.χ. ημερομηνία γέννησης, τηλέφωνο, ονόματα οικείων προσώπων κλπ.)
- Αλλάζουμε συχνά τους κωδικούς μας, μειώνοντας με αυτόν τρόπο την πιθανότητα παραβίασης των λογαριασμών μας και την διαρροή των προσωπικών μας δεδομένων.
- Αποφεύγουμε, όσο είναι δυνατόν, τη χρήση των κωδικών μας σε υπολογιστές δημόσιας πρόσβασης.
- Δεν χρησιμοποιούμε τους ίδιους κωδικούς για την εγγραφή μας σε διαφορετικές ιστοσελίδες.
- Δεν δίνουμε ποτέ τον κωδικό μας σε άλλα άτομα, ανεξάρτητα από την σχέση που μας δένει με αυτά.
- Ποτέ δεν κοινοποιούμε κωδικούς σε οποιαδήποτε σελίδα ζητηθούν.

❖ Προστασία Ηλεκτρονικού Υπολογιστή

Η προστασία του υπολογιστή μας και οποιασδήποτε άλλης συσκευής που είναι συνδεδεμένη στο Διαδίκτυο είναι ιδιαίτερα σημαντική. Πολλές πιθανές βλάβες ή επιπλοκές μπορούν να αποφευχθούν με την χρήση ειδικά σχεδιασμένων προγραμμάτων που προστατεύουν τον υπολογιστή και τα καταχωρημένα σε αυτόν δεδομένα. Συνεπώς:

- Απαραίτητη θεωρείται η εγκατάσταση ενός antivirus , ρόλος του οποίου είναι να ελέγχει τα δεδομένα που περνούν από το διαδίκτυο στον υπολογιστή. Τα περισσότερα antivirus, μάλιστα, αποκόπτουν τα επισφαλή αρχεία πριν αυτά επηρεάσουν το σύστημα.
- Σήμερα, που υπάρχουν και άλλα είδη επιθέσεων πέρα απ' τους ιούς (Trojans, spyware, worms κ.ά.) φαίνεται πως ένα antivirus δεν αρκεί για την εξασφάλιση της πλήρους προστασίας του υπολογιστή. Γι' αυτό τον λόγο έχουν δημιουργηθεί λογισμικά που ανιχνεύουν και είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις νέες <<απειλές>> που έχουν εμφανιστεί (π.χ. anti-malware, antispyware).

ΠΑΡΑΘΕΣΗ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΙΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

- Ένας **ιός υπολογιστών** είναι ένα κακόβουλο πρόγραμμα υπολογιστή, το οποίο μπορεί να αντιγραφεί χωρίς παρέμβαση του χρήστη και να "μολύνει" τον υπολογιστή χωρίς τη γνώση ή την άδεια του χρήστη του.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΙΩΝ

Οι πιο γνωστές κατηγορίες ιών είναι οι εξής :

1. Τα Σκουλίκια
2. Οι Δούριοι Ιππιοι
3. Κανονικοί Ιοί

❖ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

Σήμερα σχεδόν όλοι οι νέα χρησιμοποιούν τα socialmedia. Από την μία πλευρά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης διευκολύνουν σε μεγάλο βαθμό την επικοινωνία των ανθρώπων και συσφίγγουν τις σχέσεις μεταξύ τους αλλά απ' την άλλη η υπερβολική χρήση τους μπορεί να έχει δυσάρεστα αποτελέσματα. Το άτομο αρκετά ενδίδει στον πειρασμό και αποφασίζει να έρθει σε επαφή και με άγνωστο άτομα, άλλοτε με καλές και άλλοτε με κακές προθέσεις. Κατά αυτόν τον τρόπο μπορεί να δημιουργηθεί μια φαινομενική ή ακόμα και πραγματική φιλία, αλλά το γεγονός ότι η επικοινωνία με ανθρώπους που δεν έχουμε συναντήσει ποτέ από κοντά είναι ριψοκίνδυνη δεν μπορεί να το αμφισβητήσει κανείς. Για όλα τα παραπάνω:

- Ποτέ δεν εμπιστευόμαστε ολοκληρωτικά κάποιον που έχουμε γνωρίσει αποκλειστικά και μόνο μέσω Διαδικτύου.
- Πρέπει να είμαστε επιφυλακτικοί.
- Δεν δίνουμε ποτέ προσωπικά μας στοιχεία (π.χ. ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο κτλ.), τα οποία κάποιος θα μπορούσε να εκμεταλλευτεί για να μας εντοπίσει

❖ Οικονομικές συναλλαγές

Με την πάροδο του χρόνου, όλο και περισσότερες επιχειρήσεις αρχίζουν και κινούνται μέσω internet, αυξάνοντας τα έσοδά τους και παράλληλα, μειώνοντας το κόστος, διευκολύνοντας και τους ανθρώπους. Έτσι, μπορεί ο καθένας μας, να μπει όποτε θέλει, να δει τον κατάλογο της επιχείρησης, να δει πάρα πολλά προϊόντα σε πάρα πολλά καταστήματα και να ψωνίσει ότι επιθυμεί. Τα περισσότερα websites που πουλάνε προϊόντα, έχουν κάποια συστήματα πληρωμών - συναλλαγών, όπως είναι για παράδειγμα το pay-pal, διατραπεζικά συστήματα, κλπ.

Επίσης, όλο και περισσότερο, οι πολίτες διαχειρίζονται τους τραπεζικούς τους λογαριασμούς, πληρώνουν λογαριασμούς και λοιπές υποχρεώσεις μέσω του διαδικτύου.

Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός, πως οι οικονομικές διαδικτυακές συναλλαγές μπορούν να εγκυμονούν πολλούς κινδύνους στους χρήστες, για αυτό απαιτείται η μέγιστη προσοχή τους. (Οι συναλλαγές είναι ένα από τα πιο ευάλωτα κομμάτια του διαδικτύου με πλήθος κακόβουλων λογισμικών να κρύβονται σε ιστότοπους όπου διακινείται χρήμα με σκοπό την υποκλοπή προσωπικών στοιχείων, κωδικών, τραπεζικών λογαριασμών, και χρημάτων.)

Επομένως, χρήσιμες συμβουλές είναι :

- Δεν κάνουμε τις συναλλαγές μας χρησιμοποιώντας δημόσιους υπολογιστές (από ιντερνέτ καφέ, καφετέριες, βιβλιοθήκες, κλπ). Μπορεί να κατασκοπεύουν τι γράφουμε (spywares), χωρίς καν να γνωρίζει το προσωπικό του δημόσιου χώρου. Έτσι, μπορούν εύκολα να μας υποκλέψουν τα ευαίσθητα στοιχεία μας και να κάνουν συναλλαγές οι κακόβουλοι χρήστες, με το όνομα μας.
- Όταν κάνουμε συναλλαγές από τον υπολογιστή, να είμαστε σίγουροι ότι έχουμε όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας πρόσφατα ενημερωμένα (firewall, antivirus, antispyware, κλπ).
- Όταν συγκρίνουμε προϊόντα από διάφορες ιστοσελίδες, μπορεί να βρούμε και πολύ πιο φθηνά ίδια προϊόντα σε σχέση με άλλες ιστοσελίδες. Απαιτείται, λοιπόν, να ψάξουμε μήπως τα sites αυτά είναι ψεύτικα και όχι έγκυρα.
- Πάντα κάνουμε τις συναλλαγές μας, πηγαίνοντας οι ίδιοι στο site, πληκτρολογώντας τη διεύθυνσή του εμείς οι ίδιοι. Δεν πάμε πατώντας κάποιους συνδέσμους(links)από άλλες ιστοσελίδες ή από το ηλεκτρονικό μας ταχυδρομείο, γιατί μπορεί να βρεθούμε θύματα απάτης.
- Πραγματοποιούμε τις πληρωμές-συναλλαγές μας μόνο σε sites που έχουν το εικονίδιο ασφαλείας.
- Τέλος, πρέπει να είμαστε βέβαιοι πως οι κωδικοί μας, οι αριθμοί των καρτών μας (χρεωστικών-πιστωτικών) και τα άλλα ευαίσθητα στοιχεία μας, είναι φυλαγμένα καλά. Δεν τα έχουμε διάσπαρτα αδιαφορώντας γι' αυτά, διότι είναι πολύ εύκολο να τα υποκλέψει κάποιος.

❖ Πλοήγηση στο διαδίκτυο και παιδιά

Ακόμα πιο σημαντική κρίνεται η προσοχή των παιδιών κατά την περιήγηση τους στο διαδίκτυο. Οι γονείς πρέπει

- να ελέγχουν συστηματικά τους υπολογιστές του σπιτιού,
- να ελέγχουν ποιες ιστοσελίδες επισκέπτεται το παιδί τους,
- τι είδος παιχνίδια παίζει ,
- να είναι σε θέση να μάθουν στο παιδί όλους τους κανόνες ασφαλούς πλοήγησης ,
- αλλά και όλους τους κινδύνους που εγκυμονούν (με τη σοβαρότητα που τους αναλογεί) , άμα δεν μεριμνήσει κάποιος για την ασφάλεια στο διαδίκτυο.

Επιπλέον, πολύ επικίνδυνη καθίσταται η χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης από άτομα νεαρής ηλικίας (μικρότερης από 14 χρονών). Παρά την τάση της εποχής να χρησιμοποιούν τα socialmedia όλες οι ηλικίες, αξίζει να τονιστεί πως τα μικρά παιδιά θα έπρεπε να μην απορροφούνται στη χρήση αυτών . Το ανώριμο της ηλικίας τους μπορεί να τα οδηγήσει σε καταστάσεις μη επιθυμητές και άκρως επικίνδυνες, όπως διαδικτυακός εκφοβισμός , παιδική πορνογραφία , εμπόριο οργάνων , κτλ. Γι' αυτό λοιπόν οι γονείς να προσέχουν την κίνηση των παιδιών τους στο διαδίκτυο ,και ακόμα αν αυτά χρησιμοποιούν τα κοινωνικά δίκτυα , να τους μεταδώσουν το μήνυμα πως δεν μιλάμε σε αγνώστους, δεν μοιραζόμαστε προσωπικά στοιχεία ,αλλά χρησιμοποιούμε συνετά και με μέτρο τα socialmedia, αλλά και όλους τους τρόπους του διαδικτύου.

Βιβλιογραφία

ΠΗΓΕΣ : Ασφάλεια στο διαδίκτυο

http://www.pi.ac.cy/InternetSafety/parent_xrisimes_simboules.html

<http://eclass31.weebly.com/alphasigmaphi940lambdaepsiloniotaalpha-sigmatauomicron-deltaiotaalphadelta943kappatauupsilonomicron.html#.WgM38FuOPDd>

<http://coolweb.gr/asfaleia-synallagon-online/>

“Κοινωνικοποίηση στο διαδίκτυο”

http://2lyk-arsak-ekalis.att.sch.gr/wp-content/uploads/2016/05/14_15-%CE%92%CE%9B%CF%85%CE%BA%CE%B5%CE%AF%CE%BF%CF%85-%CE%98%CE%AD%CE%BC%CE%B12-%CE%9F%CE%BC%CE%AC%CE%B4%CE%B12-%CE%9A%CE%B5%CE%AF%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%BF.pdf

Διαδίκτυο και η επίδρασή του στις διαπροσωπικές σχέσεις

www.happylifemag.com : Ίντερνετ νέα εποχή στις ανθρώπινες σχέσεις

efivoidimosiografoi.pbworres : Φιλία και διαδίκτυο

++++